

DUURZAAMHEIDSJAARVERSLAG

05-02-2024

Stichting Epilepsie Instellingen Nederland

2023

Het duurzaamheidsjaarverslag van SEIN. In bijgaand verslag, de behaalde resultaten over 2023. Een jaar waarin we als organisatie een zichtbare duurzaamheidsontwikkeling hebben doorgemaakt, maar ook een jaar waarin we geconcludeerd hebben dat SEIN op bepaalde onderwerpen nog de nodige stappen zal moeten zetten.

Slaager, Martin

Duurzaamheidsjaarverslag SEIN 2023

Graag presenteert SEIN haar duurzaamheidsjaarverslag van 2023. Binnen SEIN doen we al veel aan verduurzaming, maar we hebben ook nog veel stappen te zetten. Daar willen we graag transparant over zijn. In bijgaand verslag presenteren wij de behaalde resultaten van 2023. Een jaar waarin we als organisatie weer een mooie duurzaamheidsontwikkeling hebben doorgemaakt, maar waarin ook steeds duidelijker wordt waar onze aandacht het komende jaar naar uit zal gaan.

Sinds 2021 heeft SEIN het thema duurzaamheid in het SMB (Strategisch Meerjaren Beleid) opgenomen. Het vormt hiermee een strategische component voor het beleid en de ontwikkelrichting van de organisatie. We verduurzamen onze zorgprocessen en gebouwen, zodat deze houdbaar zijn op lange termijn. Om deze ontwikkeling te ondersteunen is er een Duurzaamheidsbeleidsplan (DBP) opgesteld, dat de belangrijkste doelstellingen en ambities van SEIN beschrijft. Het DBP is ook bij het uitwerken van dit jaarverslag als referentie gebruikt om te bepalen of – en in welke mate er voortgang is geboekt. Dit verslag beschrijft eerst de CO₂-voetafdruk van SEIN en de algemene ontwikkeling van het jaar 2023. Daarna wordt stil gestaan bij de specifieke voortgang op de duurzaamheidsdoelen per thema (o.a. energie, afval, inkoop, mobiliteit en voeding). Ik nodig eenieder graag uit om kennis te nemen van dit duurzaamheidsjaarverslag van 2023.

Vastgesteld op 15/02/ 2024 door de Raad van Bestuur van SEIN

J.W. Barzilay, voorzitter Raad van Bestuur

AUTEUR:

Joris Graas – Adviseur Duurzaamheid

LEESWIJZER

In dit document leest u achtereenvolgens:

1. Inleiding
2. CO₂-voetafdruk van SEIN
3. Voortgang op de strategische doelen uit het Duurzaamheidsbeleidsplan (DBP)

DUURZAAMHEIDSBELEIDSPLAN SEIN 2022–2024 (DBP)

Een duurzame en gezonde leefomgeving voor cliënten, patiënten en medewerkers, dat is wat SEIN drijft. In 2025 wil SEIN een (nog) duurzamere organisatie zijn. Om dit te bereiken zijn daarom de volgende doelstellingen bepaald en vastgelegd in het strategisch meerjaren beleid van SEIN:

- In 2025 is SEIN in het bezit van het gouden certificaat Milieuthermometer Zorg (doelstelling is in Bestuurlijk Overleg 1–11–2023 bijgesteld naar het behoud van het Zilveren niveau in 2025).
- In 2025 heeft SEIN de ecologische voetafdruk verkleind door een CO₂-reductie van 20% (t.o.v. 2020).

De volgende algemene pijlers ondersteunen het duurzaamheidsbeleid en zijn verweven door alle thema's:

- **CO₂-voetafdruk:** het verminderen van de milieubelasting en het besparen van energie op de vier hoofdlocaties van SEIN. Data en inzicht zijn belangrijk om goede doelen te kunnen stellen.
- **Bewustzijn:** medewerkers bewust maken van hun eigen verantwoordelijkheid in het terugdringen van de milieubelasting. Duurzaam gedrag maakt uiteindelijk het verschil in het gebruik van schaarse grondstoffen en het ontstaan van CO₂.
- **People, Planet, Profit:** bij grote investeringsbeslissingen nemen we de balans tussen de drie componenten people, planet en profit als integraal onderdeel in de besluitvorming mee.

CO₂-VOETAFDRIJK SEIN

SEIN heeft de ambitie om in 2025 de CO₂-uitstoot met 20% terug te dringen ten opzichte van 2020 (dus gemiddeld 4% per jaar). SEIN houdt sinds 2017 de CO₂-uitstoot nauwkeurig bij en publiceert jaarlijks een [CO₂-footprint rapport](#) vanuit de Milieubarometer. Om de CO₂-uitstoot terug te kunnen dringen, moet eerst duidelijk worden hoeveel SEIN uitstoot. Hier gebruikt SEIN 'De Milieubarometer' als tool voor. Door de verbruiksgegevens van energie, afval, water, vervoer en andere emissies in te voeren wordt met behulp van de CO₂-equivalenten de CO₂-voetafdruk (hoeveel broeikasgas stoot je uit) van SEIN bepaald. Door de milieubarometer in te vullen is goed terug te zien wat ten opzichte van de vorige jaren de uitstoot is en wat het effect is van alle verduurzamingsmaatregelen. Het meetbaar maken, het analyseren van data en doelen blijven (bij)stellen is belangrijk om in ontwikkeling te blijven.

DE MILIEUBAROMETER 2023

De afgelopen jaren is een duidelijk trend waarneembaar dat het verbruik van energie gestaag afneemt. Op ander vlakken laat de ingevulde Milieubarometer 2023 een grilliger beeld zien. Klimaatproblemen, onrust in de wereld en prijschommelingen van fossiele brandstoffen, blijven punten van aandacht. Ook SEIN zal zich daarom blijven inspannen om minder afhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen en waar mogelijk het verbruik te reduceren. In het jaar 2023 stoot SEIN 947¹ ton CO₂ uit, dat is 96 ton minder dan het jaar daarvoor. De 96 ton staat ongeveer gelijk aan 8 hectare (16 voetbalvelden) met bomen die nodig zouden zijn om dit te compenseren. Een mooi resultaat waarbij de dalende trend goed zichtbaar blijft.

---

¹Bron: [Milieubarometer](#) 2023. In deze ontwikkeling is alleen scope en 1 en 2 meegenomen. Scope 3 wordt wel bijgehouden, maar de cijfers zijn nog niet betrouwbaar genoeg om een accuraat beeld te vormen en op te nemen als referentie in het totaaloverzicht. In scope 3 wordt o.a. afval en woon-werkverkeer bijgehouden.

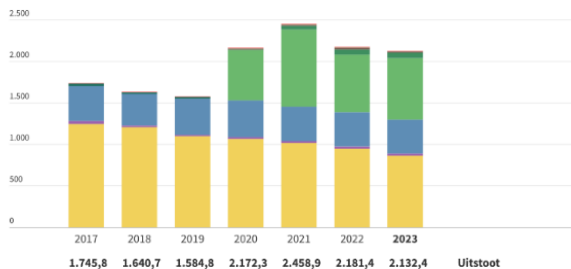
ONTWIKKELING CO₂-VOETAFDruk

Het afgelopen jaar is het gasverbruik met 13% afgenomen, dat is met name te verklaren door de elektrificatie van de gebouwen Heemstaete en Fonteinkruid (en eerder al de Polikliniek en het Gezondheidscentrum). Het stroomverbruik is met 6% afgenomen, dat kan het beste worden verklaard door de implementatie van het project ledverlichting (in 2023 zijn 9 gebouwen volledige voorzien van nieuwe ledarmaturen). Vanwege twee defecte omvormers blijft de zelf opgewekte stroom achter in vergelijking tot het afgelopen jaar (aandeel zelf opgewekte stroom 32% in 2022 t.o.v. 27% in 2023.). Daarnaast is Fonteinkruid en Heemstaete nagenoeg gasloos en dat zorgt voor een logische toename aan elektraverbruik. Over het geheel bezien daalt het stroomverbruik nog steeds.

Woon- werkverkeer blijft een belangrijk aandachtsgebied. De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van het verzamelen en verrijken van data hierover. In 2022 is middels een enquête het woon- werkverkeer in kaart gebracht, de uitkomsten hiervan zijn ook voor 2023 als uitgangspunt genomen. Dat doen we in voorbereiding op de rapportageplicht werkgebonden personenmobiliteit. Deze rapportageplicht heeft als doel organisaties inzicht te geven in de wijze waarop medewerkers naar het werk komen en de CO₂ die hierbij vrijkomt. De Milieugrafiek laat zien waar de meeste 'milieuwinst' te behalen is. Met name op de thema's energie, woon- werkverkeer en afval is nog steeds veel winst te behalen en zal daarom een aandachtspunt blijven.

CO₂-grafiek

SEIN - alle locaties totaal
Ton CO₂

CO₂-grafiek

2023

Bron: Milieubarometer SEIN - alle locaties totaal - 5 februari 2024

Voortgang strategische doelen

In 2020 was de uitstoot van SEIN 1101 ton CO₂ en 2023 is dat nog 947 ton CO₂ (1 scope 1 en 2). Om de beoogde doelstelling van 20% CO₂-reductie te realiseren in 2024 (t.o.v. 2020) liggen we op koers.

Zilver!

In 2023 heeft SEIN een mooie stap gemaakt op de duurzaamheidsladder van de Milieuthermometer Zorg-Brons naar Zilver. Een prachtig resultaat. Tegelijkertijd is ook de discussie ontstaan over het tempo waarin we verduurzamen en of het streven naar goud in 2025 wellicht te ambitieus is. In het Bestuurlijk Overleg van 1-11-23 is vastgesteld dat deze doelstelling wordt bijgesteld van Goud naar Zilver in 2025. Daarmee is er wel commitment om de nieuwe doelstelling waar te maken, en te consolideren op niveau Zilver.

Zorgsector

SEIN heeft te maken met enorme uitdagingen: inflatie, de krappe arbeidsmarkt, hogere lonen, het ziekteverzuim, de kostbare inzet van ZZP'ers, verduurzaming en de kortingen vanuit de zorgkantoren en de overheid. SEIN heeft hier slechts beperkt invloed op. De omgevingsfactoren en algemene ontwikkelingen staan soms haaks op de wens en de ambitie om te verduurzamen. Daarom is het ook belangrijk om een signaal te blijven afgeven aan overheid, zorgkantoren, brancheverenigingen.

Een succesvolle subsidieaanvraag DuMaVa

Op 10 oktober is de DuMaVa-aanvragen bij de RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) ingediend. Eerder dan verwacht heeft SEIN op 3 november de formele beslissing van de RVO op de aanvragen ontvangen. De uitkomst van de toekenning is als volgt: drie van de vier aanvragen zijn ingeloot (Gebouw 1 en 6 gasloos maken en WKO in balans brengen), het verduurzamingsvoorstel voor Opdreef is helaas uitgeloot. De subsidie van de ingelote projecten is 30% van de investeringssom. Dat helpt SEIN in het verder verduurzamen van het bestaande vastgoed.

Stuurgroep Kwaliteit, Veiligheid en Duurzaamheid

Op een aantal aspecten doet SEIN het vrij goed. Onze CO₂-uitstoot vermindert elk jaar, we investeren in energiebesparende maatregelen en zorgen voor duurzame nieuwbouw en onderhoud. Dat succes vertroebelt enigszins de uitdagingen die we nog hebben bij thema's zoals afval, voeding, mobiliteit, inkoop en het verminderen van de milieubelasting van medicatie(gebruik). In onderstaand voortgangsoverzicht komt dat nadrukkelijk naar voren. De thema's die achterblijven zijn de thema's die een verandering vragen in ons handelen en dus in ons gedrag. Duurzaamheid is vanwege de vele raakvlakken met Facilitair & Vastgoed vooral belegd geweest bij deze afdeling. Inmiddels is het duidelijk dat duurzaamheid een thema is van de hele organisatie. Het formeren van een Stuurgroep Duurzaamheid is een feit en daarmee ook een stap in de goede richting. De directeuren vanuit Resultaat Verantwoordelijk Eenheden (RVE's) hebben zitting in de stuurgroep.

Verduurzamen

Duurzaamheid draait om veel meer dan alleen afval scheiden en de CO₂-uitstoot terugdringen. Het gaat er om dat we als SEIN de juiste dingen blijven doen. Dat besef groeit, er wordt ruimer gekeken naar wat duurzaamheid betekent binnen SEIN. Dat blijkt ook uit de resultaten van het onderzoek van Effactory (januari 2023) naar organisatiethema's en kernwaarde van SEIN, waarbij *meer samenwerken* en *de organisatie betrekken bij duurzaamheidsvraagstukken* als aandachtspunten zijn omschreven. Het is een groeiproces, waarbij met name de thema's die afdelingsoverstijgend om meer samenwerking vragen, of waarbij we ons gedrag moeten aanpassen. Het raakt tenslotte onze gehele manier van denken en doen. Een cultuuromslag is nodig en dat dwingt ons om na te denken over een aanpak waarbij we medewerkers én cliënten inspireren en in beweging krijgen. Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie op hoe SEIN deze verandering op gang brengt is misschien wel hét vraagstuk voor 2024.

Voortgang op de doelen uit Duurzaamheidsbeleidsplan 2022–2024

DOELSTELLING	VOORTGANG 2023	AANDACHTSPUNTEN	OP KOERS?																
<p>1. ENERGIE</p> <p>Het bereiken van een continue afname, waardoor SEIN minder afhankelijk is van fossiele brandstoffen, is een belangrijk aandachtspunt. Naast verbruik, spelen ook energiebesparende maatregelen en inkoop hierin een belangrijke rol.</p>																			
<p>DOEL GASVERBRUIK REDUCEREN</p> <p>SEIN heeft de ambitie om met haar gasverbruik in 2024 minder dan 900ton CO₂-uit te stoten, dat betekent een gemiddelde CO₂-reductie van 4% per jaar (t.o.v. 2020).</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>De doelstelling is voor 2023 is met 868 ton ruim behaald. Inmiddels Daarmee is zelfs de doelstelling om in 2024 onder 900 ton CO₂ uit te komen reeds behaald. Dat valt te verklaren doordat we steeds meer gebouwen elektrificeren. Inmiddels zijn het Gezondheidscentrum, Polikliniek Heemstede gasloos en sinds 2023 zijn Fonteinkruid en Heemstaete hier bijgekomen. Plus een zachte winter levert 13% minder gasverbruik in 2023 ten opzichte van 2022.</p>	<p>CO₂-grafiek</p> <p>SEIN - alle locaties totaal Ton CO₂</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Ton CO₂</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>1.251,7</td></tr> <tr><td>2018</td><td>1.213,4</td></tr> <tr><td>2019</td><td>1.105,1</td></tr> <tr><td>2020</td><td>1.070,7</td></tr> <tr><td>2021</td><td>1.021,9</td></tr> <tr><td>2022</td><td>952,8</td></tr> <tr><td>2023</td><td>868,1</td></tr> </tbody> </table> <p>● Aardgas voor verwarming</p>	Jaar	Ton CO ₂	2017	1.251,7	2018	1.213,4	2019	1.105,1	2020	1.070,7	2021	1.021,9	2022	952,8	2023	868,1	
Jaar	Ton CO ₂																		
2017	1.251,7																		
2018	1.213,4																		
2019	1.105,1																		
2020	1.070,7																		
2021	1.021,9																		
2022	952,8																		
2023	868,1																		
<p>DOEL ELEKTRAVERBRUIK REDUCEREN</p> <p>SEIN heeft de ambitie om met het stroomverbruik in 2024 minder dan 1300ton CO₂-uit te stoten, dat betekent een gemiddelde CO₂-reductie van 4% per jaar (t.o.v. 2020).</p> <p><i>* SEIN koopt Stroom CO₂ vrij is, Europese Windenergie met garantie van oorsprong waarvan 10% Hollandse Windenergie is.</i></p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>De subdoelstelling voor 2023 is om onder de 1287 ton CO₂ uit te komen, dat is met 1091 ruim behaald. Daarmee heeft SEIN het einddoel voor 2024 om onder 1300 ton CO₂ uit te komen, al ruimschoots behaald. De belangrijkste verklaring is het project ledverlichting. De 8 woon/-zorggebouwen zijn de armaturen (inclusief noodverlichting) vervangen voor ledarmaturen. Daarentegen zijn Fonteinkruid en Heemstaete van gasloos en dus geëlektrificeerd, dat zorgt weer voor lichte toename. Onderaan de streep is alsnog een besparing van 6% gerealiseerd op jaarbasis over het jaar 2023.</p>	<p>CO₂-grafiek</p> <p>SEIN - alle locaties totaal Ton CO₂</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Ton CO₂</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2017</td><td>~1.100</td></tr> <tr><td>2018</td><td>~1.300</td></tr> <tr><td>2019</td><td>~1.100</td></tr> <tr><td>2020</td><td>~1.000</td></tr> <tr><td>2021</td><td>~1.000</td></tr> <tr><td>2022</td><td>~1.000</td></tr> <tr><td>2023</td><td>~900</td></tr> </tbody> </table> <p>● Ingekochte elektriciteit</p>	Jaar	Ton CO ₂	2017	~1.100	2018	~1.300	2019	~1.100	2020	~1.000	2021	~1.000	2022	~1.000	2023	~900	
Jaar	Ton CO ₂																		
2017	~1.100																		
2018	~1.300																		
2019	~1.100																		
2020	~1.000																		
2021	~1.000																		
2022	~1.000																		
2023	~900																		

<h2>2. WATER</h2> <p>Schoon water draagt bij aan een gezond leven. Dus het is belangrijk om daar zorgvuldig mee om te gaan. Niet verwonderlijk dat SEIN ook de ambitie heeft om drinkwater effectief te gebruiken en zo schoon mogelijk te houden.</p>																																			
<p>DOEL WATERVERBRUIK REDUCEREN</p> <p>SEIN heeft de ambitie om met het afval- en drinkwaterverbruik in 2024 minder dan 11 ton CO₂-uit te stoten, dat betekent een gemiddelde CO₂-reductie van 4% per jaar (t.o.v. 2020).</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>De stijging van het waterverbruik is te verklaren door een aantal aspecten. Enerzijds is door de terreinontwikkeling de afgelopen jaren 5 keer een leiding gesprongen bij heien/vrezen en boorwerkzaamheden, ook was er sprake van sluimerende lekkage in het veld bij de koestal/manage. Anderzijds is de nieuwbouw in ontwikkeling waarbij de aannemer gebruik maakt van deze aansluiting en is er veel extra gespoeld/hygiënisch gereinigd dit jaar i.v.m. legionella wetgeving. De ontwikkeling in de CO₂-grafiek geeft hierdoor een vertekend beeld. Neemt niet weg dat de doelstelling verder uit beeld raakt. Betere monitoring kan herin helpen.</p>	<p>CO₂-grafiek</p> <p>SEIN - alle locaties totaal Ton CO₂</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Afwalwater</th> <th>Drinkwater</th> <th>Uitstoot</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2017</td> <td>25,1</td> <td>11</td> <td>36,2</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>12,4</td> <td>5,4</td> <td>17,8</td> </tr> <tr> <td>2019</td> <td>8,7</td> <td>5,9</td> <td>14,6</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>13</td> <td>8,8</td> <td>21,8</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>12</td> <td>9,4</td> <td>21,4</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>17</td> <td>11,5</td> <td>28,5</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>16,8</td> <td>11,3</td> <td>28,2</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Afwalwater	Drinkwater	Uitstoot	2017	25,1	11	36,2	2018	12,4	5,4	17,8	2019	8,7	5,9	14,6	2020	13	8,8	21,8	2021	12	9,4	21,4	2022	17	11,5	28,5	2023	16,8	11,3	28,2	
Jaar	Afwalwater	Drinkwater	Uitstoot																																
2017	25,1	11	36,2																																
2018	12,4	5,4	17,8																																
2019	8,7	5,9	14,6																																
2020	13	8,8	21,8																																
2021	12	9,4	21,4																																
2022	17	11,5	28,5																																
2023	16,8	11,3	28,2																																
<h2>3. MILIEUBELASTING</h2> <p>Binnen SEIN stellen we onszelf tot doel om zo min mogelijk gevaarlijke stoffen te gebruiken en wordt bewust gezocht naar alternatieven. Waar gevaarlijke stoffen nog wel nodig zijn doen we dat zorgvuldig om de schade voor mens en milieu te minimaliseren.</p>																																			
<p>DOEL VOLDOEN AAN WET -EN REGELGEVING</p> <p>SEIN voldoet aan 100% van de milieuvoorschriften op het gebied van emissies, bodem -en luchtverontreiniging.</p> <p>Denk hierbij aan: LAP3, PSG9, BAL18, SCIOS, EPBD III, EED en o.a. de Informatieplicht energiebesparing.</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>EPBD III: adviesrapportage is opgesteld eind 2022 (energiezuinig gebruik va installaties). De adviezen en aanbevelingen zijn in behandeling/uitvoering en zijn grotendeels overgenomen.</p> <p>Informatieplicht Energiebesparing: nieuwe lijst met Erkende Maatregelen (EML's) is beoordeeld (update routekaart) en ingediend bij RVO.</p> <p>EED-Audit: SEIN voldoet aan de Europese Energie-Efficiency Richtlijn via de alternatieve route (Milieuthermometer Zorg) en is eind 2023 ingediend bij RVO.</p> <p>SCIOS en F-gassenverordering: Rapportage online is een onderhoudsportal waarin de actuele status van SCIOS-keuringen en koelrapporten zijn terug te vinden.</p> <p>PGS9: in 2022 zijn alle stoffen die aangemerkt zijn als gevaarlijk verzameld in lekbakken, met een verwijzing naar VIB's. SEIN werkt met maximaal</p>	<p>AANDACHTPUNTEN</p> <p>BAL18: SEIN is in voorbereiding op de rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit die 01-06-2024 van kracht wordt.</p> <p>EPBD III: SEIN is in voorbereiding om de locaties te voorzien van de verplichte laadinfrastructuur (laadpalen) zoals voorgeschreven in de EPBD III.</p>																																	

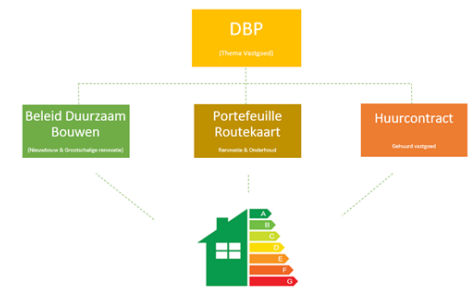
	kwartaalvoorraden om voorraden te beperken en heeft waar nodig specifieke opslagvoorziening getroffen.		
<p>DOEL AFNAME GEVAARLIJKE STOFFEN</p> <p>SEIN registreert de hoeveelheid gevaarlijke stoffen door middel van het inkoopstelsel en laat jaarlijks een afname zien.</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>De verbruiksgegevens zijn inzichtelijk en hieruit blijkt dat SEIN voldoet aan het gestelde beleid. Daarnaast bekijken we regelmatig of er gevaarlijk stoffen uit het assortiment kunnen ofwel kunnen vervangen voor een duurzaam alternatief. < 80% van alle middelen met betrekking tot reiniging zijn inmiddels milieuvriendelijk. In 2023 is bleekmiddel uitgefaseerd (dat was nog nodig bij het schoonmaken electroden), maar deze electroden zijn vervangen.</p>	 <p>-Afwasmiddel -Vaatwasmiddel -Wasmiddel</p> <p>-Bleek is uitgefaseerd.</p>	

<p>4. AFVAL</p> <p>Het afvalbeleid van SEIN is gericht op het voorkomen van het 'ontstaan' van afval, dus op preventie. Waar toch afval ontstaat probeert SEIN de voorwaarden te scheppen dit afval zo goed mogelijk te scheiden en goed, veilig en verantwoord af te voeren.</p>																								
<p>DOEL AFNAME ONGESORTEERD BEDRIJFSAFVAL</p> <p>SEIN heeft de ambitie om in 2024 minder dan 90% te scoren op milieubelasting bij het verwerken van ongesorteerd bedrijfsafval, dat betekent een gemiddelde afname van 4% per jaar (t.o.v. 2020).</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>De afgelopen jaren was een lichte afname ongesorteerd restafval zichtbaar. Echter met de komst van de nieuwe afvalcontainer vindt meer accurate weging plaats. In de oude situatie bleek dat te gaan om een schatting van onze afvalverwerker. Er is een lichte daling waarneembaar, maar het blijkt in de praktijk heel lastig om dit onderwerp voldoende voortgang te behalen.</p> <p>De in 2023 afgenomen afvalscan laat zien dat van de berg ongesorteerd restafval ongeveer 50% bestaat uit incontinentiemateriaal. Op dit onderwerp valt nog veel te winnen. Vanuit het project "SEIN innoveert" loopt er op dit moment een pilot waarbij gebruik wordt gemaakt sensoren op het incontinentiemateriaal en een smart device, waarbij de zorg gealarmeerd wordt wanneer er een verschoning moet plaatsvinden. De verwachting is dat dit zorgt voor een lager gebruik van incontinentiemateriaal. Dit kan helpen om afvalberg van incontinentiemateriaal te verkleinen.</p>	<p>Milieugrafiek</p> <p>SEIN - alle locaties totaal % t.o.v. 2017</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>100</td> <td>90,1</td> <td>103,1</td> <td>104,9</td> <td>98,6</td> <td>97,3</td> <td>96,5</td> </tr> <tr> <td>100</td> <td>90,1</td> <td>103,1</td> <td>104,9</td> <td>98,6</td> <td>97,3</td> <td>96,5</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	100	90,1	103,1	104,9	98,6	97,3	96,5	100	90,1	103,1	104,9	98,6	97,3	96,5
Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023																	
100	90,1	103,1	104,9	98,6	97,3	96,5																		
100	90,1	103,1	104,9	98,6	97,3	96,5																		
<p>DOEL UITBREIDEN MET AFVALSTROOM PMB</p> <p>De huidige gescheiden afvalstromen wordt in 2023 uitgebreid met de stroom PMD (plastic, metalen en drinkverpakkingen).</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>De locaties van SEIN in NON zijn sinds begin 2023 gestart met het inzamelen van de extra afvalstroom PMD. In MWN, gebouw 5, is een pilot gestart om PMD in te zamelen en wordt deze pilot nu stap voor stap uitgebreid over de andere woon/zorggebouwen.</p>																							

<p>5. VOEDING</p> <p>Binnen SEIN streven we ernaar om de milieu-impact van al het eten en drinken terug te dringen. Dat wil zeggen, verspilling tegen gaan, minder afval te produceren en bewuster om te gaan met voeding.</p>			
<p>DOEL VOEDSELVERSPILLING</p> <p>Vanaf 2023 monitort SEIN jaarlijks het aantal kg Swill per bewoner op jaarbasis. Het doel hierbij is een aanzienlijke besparing in voedselverliezen te realiseren.</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>Het project voedselverspilling is van start gegaan met behulp van de Orbisk, een volledig geautomatiseerde food waste monitor. Een mooie samenwerking tussen duurzaamheid en innovatie waarbij het GHC en Gebouw 10 in 2023 zijn geanalyseerd. In 2024 volgt de nulmeting van 2 andere lang verblijf gebouwen en een afdeling van de klinische zorg. Op basis van de uitkomsten van deze 0-metingen wordt een verbeterplan geschreven, waarna al deze afdelingen nogmaals worden gemeten.</p>	<p>AANDACHTPUNT(EN)</p> <p>Het analyseren en uitwerken van een verbeterplan is belangrijk, maar het is interessant om te zien of de resultaten hiervan zichtbaar zijn/worden bij inkoop en afval.</p>	
<p>DOEL STIMULEREN BIOLOGISCHE INKOOP</p> <p>Vanaf 2023 zal tenminste 10% van het totale inkoopbedrag van dranken en etenswaren voor cliënten biologisch zijn of van minder milieubelastende teelt.</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>Inkopen met een Topkeurmerk (verzamelde en goedgekeurd eco-labels) zijn inmiddels ruim boven de 10%, met 13% is hier duidelijk stijgende lijn waarneembaar en zal naar verwachting langzaam maar zeker verder toenemen.</p>		

<h2>6. MOBILITEIT</h2> <p>Een onschuldig ogend autorijtje van huis naar werk veroorzaakt uitstoot van broeikasgassen. Met klimaatverandering, verzuring en ozonvorming als nadelige gevolgen. Minder reizen, duurzamer reizen en meer gebruik maken van de fiets en het openbaar vervoer; daar zet SEIN op in.</p>																																						
<p>DOEL NULMETING MOBILITEIT In 2022 is een nulmeting gehouden en is de CO₂-uitstoot van SEIN inzichtelijk gemaakt en onderverdeeld in te voet/(elektrische-)fiets, openbaar vervoer en/of auto.</p> <p>Enquête 2022 SEIN: 35% Actief vervoer 4% OV 61% Auto</p>	<p>ONTWIKKELING 2023 De een enquête uit 2022 geeft een goede indicatie hoe men naar werk rijst, voldoende om nieuw beleid op te baseren. Er is werkgroep Duurzame Mobiliteit gestart en die rapporteert aan de stuurgroep Kwaliteit Veiligheid en Duurzaamheid. Met als doel om SEIN voor te bereiden op de (BAL hfst 18) rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit en verbetervoorstellen te ontwikkelen om de CO₂-uitstoot terug te dringen.</p>	<p>AANDACHTPUNT(EN) Het formeren van een stuurgroep duurzaamheid zal er mede op toezien dat er voldoende voortgang worden geboekt bij het terugdringen van CO₂-uistoot en voldoen aan wet -en regelgeving rondom de rapportageverplichting.</p>	😊																																			
<p>DOEL MINDER MENSEN MET DE AUTO SEIN heeft de ambitie om minder CO₂ met woon-werkverkeer uit te stoten; eind 2024 komt dat op 10% mindering t.o.v. de nulmeting in 2022, dat komt neer op < 622 Ton CO₂.</p>	<p>ONTWIKKELING 2023 In 2023 is een afname van het aantal fte's binnen SEIN, dat heeft echter niet geleid tot minder CO₂-uitstoot. De fietsregeling is in oktober, wegens succes, eerder gesloten, daar is veel interesse voor. Echter zijn er geen nieuwe maatregelen getroffen die het fietsgebruik stimuleren, hier ligt een behoorlijke uitdaging de komende jaren. Vanuit de werkgroep duurzame mobiliteit zullen verbetervoorstellen volgen om CO₂-reduceren en fietsgebruik te stimuleren.</p>	<p>CO₂-grafiek SEIN - alle locaties totaal Ton CO₂</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Personenwaggen (km)</td> <td>560,9</td> <td>521,7</td> <td>673,4</td> <td>721,8</td> </tr> <tr> <td>Openbaar vervoer mix</td> <td>46</td> <td>7,7</td> <td>3,7</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Brommer en scooter (mengverkeer)</td> <td>5</td> <td>5</td> <td>3,7</td> <td>3,7</td> </tr> <tr> <td>Elektrische fiets</td> <td>6,6</td> <td>3,3</td> <td>3,3</td> <td>3,3</td> </tr> <tr> <td>Motorfiets (business)</td> <td>697</td> <td>929,3</td> <td>892,1</td> <td>741,5</td> </tr> <tr> <td>Uitstoot</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Year	2020	2021	2022	2023	Personenwaggen (km)	560,9	521,7	673,4	721,8	Openbaar vervoer mix	46	7,7	3,7	5	Brommer en scooter (mengverkeer)	5	5	3,7	3,7	Elektrische fiets	6,6	3,3	3,3	3,3	Motorfiets (business)	697	929,3	892,1	741,5	Uitstoot					😞
Year	2020	2021	2022	2023																																		
Personenwaggen (km)	560,9	521,7	673,4	721,8																																		
Openbaar vervoer mix	46	7,7	3,7	5																																		
Brommer en scooter (mengverkeer)	5	5	3,7	3,7																																		
Elektrische fiets	6,6	3,3	3,3	3,3																																		
Motorfiets (business)	697	929,3	892,1	741,5																																		
Uitstoot																																						
<h2>7. INKOOP</h2> <p>SEIN koopt duurzaam in. Bij het inkopen van verschillende producten en diensten wordt ook het aspect duurzaamheid meegewogen. Hierdoor streeft SEIN naar een reductie van grondstoffen- en waterverbruik, CO₂-uitstoot, afvalproductie en naar betere omstandigheden voor mens en milieu.</p>																																						
<p>DOEL INKOPEN AAN DE HAND VAN DE MVI-CRITERIA Vanaf 2023 koopt SEIN voor 95% van de producten en diensten in volgens de MVI-criteria en de criteria die vanuit de Milieuthermometer Zorg zijn voorgeschreven voor het zilveren niveau.</p>	<p>ONTWIKKELING 2023 Inkooptrajecten die vanuit de inkoopkalender worden begeleid zijn de MVI-criteria voor facilitaire productgroepen van toepassing.</p>	<p>AANDACHTPUNTEN Budgethouders blijven betrekken en informeren is een proces, zal ook de komende periode nog om aandacht vragen. De implementatie van een nieuw inkoopstelsel AFAS biedt hier een goed momentum voor.</p>	😐																																			

<p>8. VASTGOED</p> <p>Vastgoed moet passend en toekomstbestendig zijn. Het vastgoed is een van de grootste verbruikers van energie. Daarom werkt SEIN aan het optimaliseren van de energie-efficiëntie van onze bestaande gebouwen, terwijl er tegelijkertijd voor gezorgd wordt dat nieuwe gebouwen duurzaam zijn.</p>		
<p>DOEL ROUTEKAART-AANPAK</p> <p>SEIN ontwikkelt in 2022 een vanuit het bestuur gedragen routekaart om de vastgoedportefeuille structureel te verduurzamen en daarmee te voldoen aan de klimaatdoelstellingen.</p>	<p>ONTWIKKELING 2023</p> <p>De routekaart van SEIN is op 7 maart 2022 in het bestuurlijk overleg besproken en vastgesteld. De voorgestelde aanpak en procesafpraak wordt gevolgd en is akkoord bevonden. SEIN volgt deze aanpak en ligt ruim boven de Paris-Proof norm.</p> <p>SEIN heeft succesvol een DuMaVa-subsidie ontvangen om het bestaand vastgoed verder volgens de routekaart te verduurzamen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebouw 1 30% van de investering • Gebouw 6 30% van de investering • WKO 30% van de investering • Opdreef (Uitgeloot) 	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; background-color: #e0f2f1;"> <p style="text-align: center;">CO2 Reductie doelstellingen</p> <p style="text-align: center;"><i>Verwachte reductie van het ingevulde plan:</i></p> <p style="text-align: center;">2030: -69% 2050: -76%</p> <p><i>Doelstelling Klimaatakkoord</i> -49% -95%</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> </div> <div style="text-align: right; margin-top: 10px;">😊</div>
<p>DOEL BELEID DUURZAAM BOUWEN</p> <p>In maart 2023 is er een beleid duurzaam bouwen voor nieuwbouw en renovatie opgesteld.</p>	<p>ONTWIKKELING 2022</p> <p>Beleid Duurzaam bouwen is op 27-02-2023 is het overleg vastgoed besproken en na een kleine aanpassing op 13-03-2023 ook vastgesteld door de Raad van Bestuur.</p> <p>Wonen en werken bij SEIN 2023</p> <p>SEIN heeft 8 nieuwe studio's laten bouwen (Energie label A+++) aan de Groningerlaan 132-146 in Cruquius, speciaal bedoeld om nieuwe medewerkers voor Lang Verblijf aan te trekken van buiten de regio. En dat draagt weer bij aan het beperken van het woon-werkverkeer.</p>	<div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: right; margin-top: 10px;">😊</div>

9. GROENBEHEER Groen en bomen zijn van belang voor de leefbaarheid, evenals flora en fauna in de openbare ruimte. Zij dragen in belangrijke mate bij aan de kwaliteit van het woon-, werk- en leefklimaat en het aanzien van de terreinen van SEIN.			
DOEL BIODIVERSITEITSPLAN SEIN onderzoekt en inventariseert in 2022 de biodiversiteit van locatie Cruquiushoeve (locaties groter dan 10 Ha) en stelt een plan van aanpak op om de ruimte te geven aan planten- en diersoorten zodat ze er goed kunnen gedijen.	ONTWIKKELING 2023 Het biodiversiteitsplan is opgesteld door Bureau Ecologisch in de definitieve vorm. Biodiversiteit is inmiddels opgenomen en een geïntegreerd onderdeel van groenbeheer. Het maakt onderdeel uit van de ontwikkeling van nieuwe plannen zoals tuinaanleg bij gebouw Sleutelbloem/en de strook langs het nieuwe fietspad.	AANDACHTSPUNT Het samenvoegen van het biodiversiteitsplan en het groenbeheerplan heeft in 2023 vorm gekregen. In 2024 wordt toegewerkt naar een aanbesteding of doorontwikkeling met onze huidige leverancier voor duurzaam groenbeheer.	
DOEL DOORVOEREN VAN DRIE MAATREGELEN SEIN wil in 2024 de biodiversiteit op locatie Cruquiushoeve aantoonbaar –met minimaal drie maatregelen uit het biodiversiteitsplan– hebben verbeterd.	ONTWIKKELING 2023 Zowel vanuit beheer & onderhoud als vanuit het Greenteam is er aandacht voor het bevorderen van de biodiversiteit op het terrein van Cruquiushoeve. Er zijn verschillende nestkastjes geplaatst (vleermuizen en vogels) en is het bloemenveld aangelegd inclusief insectenhotel. Er is een begin gemaakt met de aanleg van een takkenril.		
10. BEWUSTWORDING EN GEDRAG Ons gedrag is een doorslaggevende factor in het terugdringen van CO ₂ -uitstoot. Voor een deel gaat om een technische verduurzaming, maar misschien wel vooral om het aanpassen van ons gedrag.			
DOEL DUURZAAMHEIDSPROGRAMMA SEIN ontwikkelt een duurzaamheidsprogramma om de organisatie te betrekken bij het verduurzamen.	ONTWIKKELING 2023 De Stuurgroep Kwaliteit en Veiligheid is uitgebreid met het thema Duurzaamheid. In deze stuurgroep zijn de directeuren vanuit de verschillende RVE's vertegenwoordigd. Een belangrijk stap in het door ontwikkelen duurzaamheid, met name omdat het hiermee meer en meer een vraagstuk van de hele organisatie wordt en daarmee het draagvlak wordt vergroot.	AANDACHTSPUNT Een cultuuromslag is nodig en dat dwingt ons om na te denken over een aanpak waarbij we medewerkers én cliënten inspireren, in beweging te krijgen en onderdeel maken van verduurzamen. Hoe we deze verandering vormgeven? Dat is opgaaf voor 2024.	
DOEL 2 GREENTEAMS Als onderdeel van het duurzaamheidsprogramma, functioneren in 2023 twee werkgroepen als Green Team(s) en voldoen aan de eisen uit de Milieuthermometer Zorg (14.1 en 14.2).	ONTWIKKELING 2023 Inmiddels draaien er twee Greenteams, sinds 2022 in (Cruquiushoeve en Meer & Bosch en sinds 2023 ook één in Zwolle.	AANDACHTSPUNT Vanwege o.a. werkdruk en de vrijblijvende inzet in werkgroepen loopt de animo terug.	

LEGENDA	BEOORDELING
	Een groen signaal geeft aan de er een visie/doelstelling is op een bepaald onderwerp. Groen betekent dat het doel behaald is en dat SEIN daarmee 'in controle' is.
	Een geel signaal geeft aan dat er wel een visie op een bepaald thema, maar de doelstelling ontbreekt of loopt achter op schema. Geel betekent, nog niet behaald, maar het hoofddoel is nog niet uit zicht.
	Een oranje signaal geeft aan dat er wel een visie op een bepaald thema, maar dat de doelstelling steeds verder uit zicht raakt. Dat betekent dat er hard gewerkt moet worden om dit onderwerp voldoende voortgang te bereiken.
	Een rood signaal geeft aan dat er nog geen visie/doel is geformuleerd op dit vraagstuk. Zaken zijn ad hoc georganiseerd of er is wel een visie/subdoel, maar de achterstand is dusdanig dat het niet meer bijdraagt aan het behalen van het hoofddoel.